

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 623: Chỉ Nên Sinh Khởi Cái Tâm Hoàn Toàn Không Vướng Mắc Vào Bất Cứ Trần Cảnh Đối Đãi Nào, Đó Chính Là Bồ-Đề Tâm

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 053)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Chỉ nên sinh khởi cái tâm hoàn toàn không vướng mắc vào bất cứ trần cảnh đối đãi nào, đó chính là Bồ-đề tâm.】

Bồ-đề tâm, Bồ-đề tâm có hình tướng như thế nào, ở đây đã nói rõ ra rồi. Đối với tất cả trần cảnh đều không có chỗ trụ (không vướng mắc), cái tâm này chính là Bồ-đề tâm. Quý vị phải nhớ kỹ, hoàn toàn không phải là rời xa mọi cảnh giới đối đãi; cảnh giới ở ngay trước mắt mà trong tâm vẫn xem như không có chuyện gì. Không những ở trong cảnh giới không khởi tham sân si, trong thuận cảnh không khởi tâm tham ái, trong nghịch cảnh không khởi tâm sân nhuế; quý vị ở trong cảnh giới vĩnh viễn giữ gìn tâm bình đẳng, tâm thanh tịnh, đó chính là Bồ-đề tâm. Khi cảnh giới thuận nghịch hiện tiền, thuận cảnh thì khởi lên tham ái, nghịch cảnh thì khởi lên sân hận, đó là tâm luân hồi, đó là cái tâm tạo tác lục đạo luân hồi, không phải là Bồ-đề tâm, đó là tâm ô nhiễm, điều này chúng ta phải nhìn cho rõ ràng, hiểu cho tường tận.

Cái Bồ-đề tâm này quả thật rất khó! Chúng ta thường hay nói suông ngoài miệng rằng “phát Bồ-đề tâm”, thực chất chỉ là phát ở trên chót lưỡi đầu môi, ngoài những lời nói suông ấy ra thì chẳng có gì khác, đó là giả chứ không phải thật. Ngẫu Ích Đại Sư trong sách “Di Đà Yếu Giải” có giảng với chúng ta: “*Nhất tâm nhất ý cầu sanh Tây Phương Tịnh Độ, cái tâm này chính là Đại Bồ-đề tâm*”, đem so sánh tỉ mỉ với tiêu chuẩn của “Kinh Kim Cang” xem có giống nhau không? Là giống nhau. Một người nhất tâm nhất ý chỉ có một niệm cầu sanh Tịnh Độ, gặp Phật A Di Đà, ngoài một niệm này ra thấy đều buông xả hết, vậy có tương ưng với tiêu chuẩn Vô Trụ này không? Là tương ưng. Chúng ta niệm Phật vì sao không thể “một niệm tương ưng, một niệm Phật”? Chúng ta niệm niệm đều không tương ưng, nguyên nhân ở đâu? Là vì chúng ta trong mỗi

niệm đều xen tạp vô lượng vô biên vọng tưởng tạp niệm, cho nên không tương ưng với Phật. Thế mà còn tự cho rằng mình niệm rất khá, dường như công phu rất đặc lực, nhưng đem đối chiếu với kinh điển một cái thì hỏng bét!

Pháp môn Niệm Phật gọi là “Dĩ hành đạo” (đạo dễ hành), nhưng cũng không phải dễ dàng như quý vị tưởng tượng! Đem so sánh trong tất cả các pháp môn thì nó là dễ nhất, nhưng quý vị chớ nên xem nó quá dễ; nếu cho là quá dễ thì đời này không đi được đâu. So với các pháp môn khác, nó quả thực là dễ nhất. Nói một cách chân thật, cũng phải buông xả hết thân tâm thế giới, thì cái niệm đó của quý vị mới tương ưng. Vẫn còn thế duyên buông không xuống, vẫn còn đặt để ở trong tâm, thì niệm Phật như vậy không có tác dụng gì. Nhất định phải buông xả, nhất định phải “hoàn toàn không vướng mắc” (nhất vô sở trụ), thì chúng ta vãng sanh mới thực sự nắm chắc.

Việc này nói khó thì không khó, nói không khó lại rất khó. Vì sao nói khó, không khó? Việc thế gian chỉ có một việc là thực sự khó, Phật cũng nói là khó: “Cầu người là khó!” Đó là khó thật, không phải khó giả. Còn việc này thì không cầu người, mà cầu chính mình! Chính mình chịu làm thì không khó, chính mình không chịu làm thì mới khó, đây không phải là việc đi cầu xin người khác. Chúng ta thuở ban đầu tiếp xúc với Phật pháp, biết được Phật pháp tốt đẹp như vậy, chỉ tiếc là không có người tuyên dương, thực sự rất đáng tiếc! Có biết bao người học Phật, khi được hỏi: “Phật là gì?” Lại không biết. Quý vị thử nói xem có đáng tiếc không! Vì sao lại ra nông nổi này? Người hoằng dương quá ít ỏi, thế nên chúng ta mới tự mình phát tâm đứng ra làm.

Mình không phát tâm, đi khuyên người khác phát tâm, người ta không đồng ý, người ta không chịu; khuyên người không được, thì chỉ có cách tự khuyên chính mình, tự mình đứng ra làm. Thực sự thấu rõ cái lợi ích của Phật pháp, thực sự biết được Phật pháp này có thể mang lại lợi ích cho hết thảy chúng sanh. Chúng ta không biết thì không có gì để nói, nhưng đã thực sự biết rồi thì phải có trách nhiệm đứng ra hoằng dương, phải đem nó phát dương quang đại. Không biết thì không sao, chẳng liên can gì đến ta; nhưng biết mà không làm, thì ngày ngày chúng ta niệm bài Kệ Hồi Hướng chẳng phải là đang tự mắng chửi chính mình sao? “*Thượng báo tứ trọng ân, hạ tế tam đồ khổ*”, là nói dối! Niệm một biến là nói dối một lần, trong lòng sẽ khó chịu biết bao, cái tâm ấy như dao cắt vậy, đây gọi là tự lừa dối mình, tự dối mình dối người! Chúng ta còn bảo là đang làm công đức, thật ra từ sáng đến tối đều đang tạo tội nghiệp, đều đang lừa dối chúng sanh, lừa gạt chính mình, lừa gạt chư Phật Bồ

Tát, đi làm những chuyện như vậy; một chút tâm tầm quý (hỗ thẹn) cũng không có, lại còn tự cho mình là giỏi, quý vị nói xem như vậy sao được!

Cho nên khuyên người khác không được, cầu người khác không xong, thì hãy xoay ngược lại tự mình phát tâm, tự mình thiết thực nỗ lực đi làm, liều mạng mà làm! Hãy nghĩ xem Phật khi tu hành ở nhân địa, phải chịu biết bao nhiêu giày vò, bao nhiêu khổ nạn: *“Vì cầu nửa bài kệ, mà lột da làm giấy, chẻ xương làm bút.”* Quý vị thử nghĩ xem tinh thần xả thân cầu pháp đó, chúng ta có làm được không? Bảo quý vị tụng kinh, tụng thêm hai tiếng đồng hồ, “Một chết đi được, tôi đã rồi rồi, tôi chịu hết nổi rồi!”, là đã không chịu nổi rồi. Đây là còn chưa cắt thịt, chưa lột da quý vị mà quý vị đã cảm thấy không chịu nổi, thì quý vị có thể thành Bồ Tát, có thể thành Phật được sao?

Tụng kinh là phải hướng đến những chỗ này mà lãnh hội. Cho nên sau khi tụng kinh xong, chúng ta phải thực sự sanh tâm tầm quý. Tụng “Kinh Vô Lượng Thọ”, quý vị niệm đến chỗ Pháp Tạng Tỳ Kheo “tin hiểu thấu đáo, ghi nhớ rõ ràng” (tín giải minh ký), tại sao tôi lại không có? Tôi với Ngài ấy chẳng khác gì nhau, Ngài ấy có thể hội đủ sự “tin hiểu thấu đáo, ghi nhớ rõ ràng”, tôi cũng phải có chứ! Sự tin hiểu và ghi nhớ của tôi chạy đi đâu mất rồi? Đã bị nghiệp chướng che lấp mất rồi. Nghiệp chướng gì vậy? Ngày ngày nói dối là nghiệp chướng, ngày ngày tự dối mình gạt người là nghiệp chướng. “Tôi đâu có nói dối!” Không nói dối ư, cái câu *“Thượng báo tứ trọng ân, hạ tế tam đồ khổ”* ấy, chính là nói dối. Không nói toạc ra cho quý vị, quý vị không biết, lại còn tưởng rằng mỗi ngày mình niệm Phật hồi hướng là đã làm được rất nhiều công đức. Tôi nói thẳng ra cho quý vị thấy, mới biết là đang nói dối, làm gì có công đức!

Giải thích rõ thế nào là Bồ-đề tâm, chính là nhất tâm nhất ý niệm Phật cầu vãng sanh cũng là Đại Bồ-đề tâm, đối với Kim Cang Bát Nhã tuyệt đối không hề trái nghịch.